

Ål Skisenter AS

TILSYNSRAPPORT NR. 22/314-7 med pålegg og vedtak om stans

2022

Innhold

1	Om tilsynet	3
2	Pålegg om gjennomføring av spesielle inspeksjoner	3
3	Vedtak om stans	4

Her er endelig tilsynsrapport etter dokumenttilsyn med Ål Skisenter AS.

Tilsynsrapporten inneholder to vedtak om pålegg og ett vedtak om stans.

Virksomheten har ikke kommentert utkast til tilsynsrapport.

1 Om tilsynet

Tilsynet ble varslet 08.02.2022 som stedlig tilsyn med krav om innsending av dokumentasjon som beskrevet i brev fra SJT datert 08.02.2022. Dere ba om utsettelse på innsending av dokumentasjon. Ny frist ble satt til 18.03.2022. Ved gjennomgang av innsendt dokumentasjon ble det funnet vesentlige mangler vedrørende gjennomføring av spesielle inspeksjoner. Vi har derfor besluttet å utsette det stedlige tilsynet til september 2022. Virksomheten opplyste på telefon 29.03.2022 at skisenteret ville stenge 2. påskedag for denne sesongen. Foreløpig tilsyn er gjennomført som dokumenttilsyn vedrørende spesielle inspeksjoner.

Temaet for tilsynet er spesielle inspeksjoner av utmattingsbelastede komponenter på anleggsnummer 2.06.049 og 2.06.086

Vi gjør oppmerksom på virksomhetens ansvar for sikkerheten ved anleggene og forutsetter at eventuelle funn ved spesielle inspeksjoner blir fulgt opp, og at relevante tiltak blir gjennomført. Vi gjør også oppmerksom på at andre anlegg hos virksomheten som ikke er nevnt i denne rapporten omfattes av krav til gjennomføring av spesielle inspeksjoner. Dette vil bli fulgt opp ved kommende stedlige tilsyn.

SJT's funn under tilsynet presenteres i tilsynsrapport som tilsynsbevis. Tilsynsbevisene benyttes til å underbygge eventuelle avvik, det vil si at gjeldende regelverkskrav ikke er oppfylt. Avvikene knyttes mot én eller flere bestemmelser i regelverket. På bakgrunn av dette formulerer SJT pålegg som beskriver forhold som må rettes.

2 Pålegg om gjennomføring av spesielle inspeksjoner

Avvik 1:

Det er ikke dokumentert gjennomført spesielle inspeksjoner på anleggsnummer 2.06.049.

Avvik fra:

Forskrift om taubaner § 10-13.

Tilsynsbevis:

I telefonsamtale med dere 29.03.2022 ble det bekreftet at dere ikke har gjennomført spesielle inspeksjoner gitt i veiledning om dette.

Merknad 1: For taubaner godkjent etter regelverket som gjaldt før 03.05.2004 var siste frist for gjennomføring av spesielle inspeksjoner den 01.07.2019. Overgangsbestemmelsene ga to års frist fra forskriften ble innført til de spesielle inspeksjonene måtte være utført etter de intervaller som gjelder for spesielle inspeksjoner, jf. forskriften § 19-5. Taubaneforskriften § 10-13 krever at relevante komponenter og konstruksjonsdeler som utsettes for utmattingsbelastning eller utmattingspenninger skal undergis ikke-destruktive prøvinger. Utvelgelsen av hvilke komponenter og konstruksjonsdeler som skal prøves skal skje på bakgrunn av virksomhetens vurdering av hvilke av disse som er mest utsatt for utmatting. Intervallene for inspeksjonene fremgår av den nevnte bestemmelsen. Dette innebærer at første spesielle inspeksjon senest skulle vært gjennomført etter det som kommer først av 22 500 driftstimer eller 15 år etter første idriftsettelse, jf. forskriften § 10-13 første ledd bokstav a.

For opphengs- og vippebolter og rullebatterirammer kan spesielle inspeksjoner begrenses til de mest utmattingsbelastede rullebatteriene av type opptrekk, nedtrekk og kombi (ett av hver type).

For klemmer skal kontroll og prøving skje etter leverandørens anvisninger. Dette følger av § 10-13 siste ledd.

Øvrige komponenter skal testes eller byttes dersom det ikke er dokumentert gjennom en risikovurdering at komponentene ikke er kritiske utmattingsbelastede komponenter.

Vår vurdering og praksis på dette punktet er blant annet redegjort for på våre nettsider, bransjemøter og veiledninger. Disse er til opplysning tilgjengelig på sjt.no, se [bransjemøter](#) og [veiledning om spesielle inspeksjoner](#).

Spesielle inspeksjoner på driv- og vendeskive, rullebatterirammer og hengestenger kan for eksempel gjennomføres som visuell kontroll.

Pålegg:

*Virksomheten skal, for taubane 2.06.049, innen **10.06.2022** dokumentere at spesielle inspeksjoner er ferdigstilt, eller at utmattingsbelastede komponenter er byttet i løpet av de siste 15 årene.*

Dokumentasjonen sendes til SJT på post@sjt.no.

Avvik 2:

Det er ikke dokumentert gjennomført spesielle inspeksjoner på anleggsnummer 2.06.086.

Avvik fra:

Forskrift om taubaner § 10-13.

Tilsynsbevis:

I telefonsamtale med dere 29.03.2022 ble det bekreftet at dere ikke har gjennomført spesielle inspeksjoner gitt i veiledning om dette.

Pålegg:

*Virksomheten skal, for taubane 2.06.086, innen **10.06.2022** dokumentere at spesielle inspeksjoner er ferdigstilt, eller at utmattingsbelastede komponenter er byttet i løpet av de siste 15 årene.*

Dokumentasjonen sendes til SJT på post@sjt.no.

3 Vedtak om stans

Dere har ikke dokumentert gjennomført spesielle inspeksjoner for anlegg 2.06.049 og 2.06.086, eventuelt at utmattingsbelastede komponenter er byttet i løpet av de siste 15 årene.

Vedtak om stans:

*Ål Skisenter AS pålegges å stanse driften av anlegg 2.06.049 og 2.06.086 senest den **10.06.2022**.*

Når dere har gjennomført spesielle inspeksjoner må dere ta kontakt med oss. Når vi har mottatt dokumentasjon fra dere, vil vi vurdere saken og om drift kan starte opp igjen.

Forankring i lovverket

SJT har hjemmel i lov om taubaner § 16 til å pålegge stans av driften helt eller delvis eller opphør av bruk med øyeblikkelig virkning dersom vi har funnet forhold som kan medføre fare for helse, miljø eller sikkerhet.

Vedtak om stans av drift betyr at anlegg 2.06.049 og 2.06.086 ikke kan drives før forholdet er rettet, dokumentasjon om dette er sendt Statens jernbanetilsyn, og vi har bekreftet at drift kan starte opp igjen. Stans medfører ikke at dere mister driftstillatelsen. Det er ikke nødvendig å søke ny driftstillatelse som følge av et stansvedtak.

Vurdering

Vi kan fatte vedtak om stans dersom det avdekkes forhold som kan medføre fare for helse, miljø eller sikkerhet. Det er ikke gjennomført spesielle inspeksjoner for anlegg 2.06.049 og 2.06.086.

Det foreligger derfor brudd på taubaneforskriftens § 10-13. Anlegg 2.06.049 er 37 år gammelt og anlegg 2.06.086 er 44 år gammelt, og det er ikke dokumentert utført tilstrekkelig med spesielle inspeksjoner for å undersøke om utmattingsbelastede komponenter eller deler trenger å skiftes ut. For taubaner godkjent etter regelverket som gjaldt før 03.05.2004 var siste frist for gjennomføring av spesielle inspeksjoner den 01.07.2019. Overgangsbestemmelsene ga to års frist fra forskriften ble innført til de spesielle inspeksjonene måtte være utført etter de intervaller som gjelder for spesielle inspeksjoner, jf. forskriften § 19-5. Første spesielle inspeksjon skulle senest vært gjennomført innen 22 500 driftstimer eller 15 år etter første idriftsettelse, jf. forskriften § 10-13 første ledd bokstav a. Det vil si det tidspunkt som kom først. Det er ikke dokumentert at utmattingsbelastede komponenter er byttet i løpet av de siste 15 årene.

Ved ikke å ha utført spesielle inspeksjoner, som forskriften krever, har dere ikke tilstrekkelig kontroll på risiko i forbindelse med drift av anlegg. Kravet om spesielle inspeksjoner er satt nettopp med tanke på den risiko som foreligger ved at relevante komponenter og konstruksjonsdeler utsettes for utmattingsbelastning eller utmattingspenninger. Disse komponentene og konstruksjonsdelene skal derfor undergis ikke-destruktive prøvinger for å avdekke om slike deler må skiftes ut.

Statens jernbanetilsyn vurderer det ovennevnte som alvorlig i forhold til å ivareta sikker drift av anleggene.

Pålegg gitt i denne rapporten har hjemmel i taubaneloven § 15, og kan påklages til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage stiles til Samferdselsdepartementet, men sendes til Statens jernbanetilsyn. Klagefrist er tre uker fra mottakelse av dette brevet. Det vises for øvrig til retten etter forvaltningsloven § 18, jf. § 19, til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om klagerett ligger på våre nettsider www.sjt.no.

Rapportdato: 02.06.2022

Øystein Ravik
Avdelingsdirektør, Tilsyn

*Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten
signatur*

Jan Bøen
Tilsynsleder